

KILKADZIESIĄT (70) *pron*

kilkadziesiąt (46), **kilkodzieśiąt** (10), **kielkadzieśiąt** (6), **kielkodzieśiąt** (1), *kilkadziesiąt a. kielkodzieśiąt* (6), *kielkadzieśiąt a. kielkodzieśiąt* (1); *ki(e)lkadziesiąt* *GliczKsiąż* (2), *KrowObr* (6), *GórnDworz*, *HistRzym*, *RejPos*, *RejZwierc* (5), *MycPrz* (3), *Strum* (3), *SkarJedn*, *SkarŻyw* (2), *CzechEp* (3), *NiemObr* (5), *ReszList* (4), *GórnRozm* (2), *PaprUp* (2), *ActReg* (3), *GrabPospR* (2), *KmitaSpit* (4), *VotSzl*; *ki(e)lkodzieśiąt* *LibLeg*, *KromRozm I*, *Mącz*, *BielSpr*, *StryjKron* (4); *ki(e)lkadziesiąt*: *ki(e)lodzieśiąt* *BielKron* (1 : 3). [Za formy wątpliwe uznano przypadki zależne odmienne, G -a, oraz G a. A -a z tekstów, w których nie ma zaświadczonej pewnej odmianki. Wyżej wymienione formy z tekstów, gdzie występuje jedna odmianka pewna, zostały pod nią podciągnięte.]

ki- (62), **kie-** (8); *ki-* *LibLeg*, *KromRozm I*, *KromRozm III*, *Diar*, *GliczKsiąż* (2), *Mącz*, *GórnDworz*, *HistRzym*, *RejPos*, *RejZwierc* (5), *BielSpr*, *MycPrz* (3), *SkarJedn*, *SkarŻyw* (2), *StryjKron* (4), *CzechEp* (3), *NiemObr* (5), *ReszHoz*, *ReszList* (4), *GórnRozm* (2), *PaprUp* (2), *ActReg* (3), *GostGosp*, *JanNKar*, *SarnStat*, *GrabPospR* (2), *KmitaSpit* (4), *VotSzl*; *kie-* *BielŻyw*; *ki-*: *kie-* *KrowObr* (1 : 5), *BielKron* (3 : 1), *Strum* (2 : 1).

W pisowni łącznej (50), *w pisowni rozłącznej* (20).

Wszystkie samogłoski jasne (w tym w a 1 r. błędne znakowanie).

N m pers *kilkadziesiąt* (3), *kilkodzieśiąt* (2). *subst* *kilkadziesiąt* (5). $\diamond$ *G* *kilkadziesiąt* (4) *BielŻyw*, *KromRozm III*, *Diar*, *CzechEp*, *kilkudziesiąt* (3) *StryjKron*, *JanNKar*, *SarnStat*, *kilkodzieśiąt* (1) *Mącz*. $\diamond$ *A* *subst* *kilkadziesiąt* (32), *kilkodzieśiąt* (4). $\diamond$ *G a. A* *subst* *kilkadziesiąt* (1). $\diamond$ *I* *kilki(e)mdziesiąt* (2) *ReszHoz*, *GostGosp*, *kilkadziesiąt* (2) *GliczKsiąż*, *SkarJedn*, *kilkadziesiąt* (1) *KmitaSpit*, *kilkodzieśiąt* (1) *LibLeg*. $\diamond$ *L* *kilkudziesiąt* (8), *kilkadziesiąt* (1) *SkarŻyw*. *N i A* (46), *w innych przypadkach: decl* (14) *RejZwierc*, *StryjKron* (3), *CzechEp*, *NiemObr* (3), *ReszHoz*, *ReszList*, *GostGosp*, *JanNKar*, *SarnStat*, *KmitaSpit*, *indecl* (5) *LibLeg*, *GliczKsiąż*, *Mącz*, *SkarJedn*, *SkarŻyw*, *decl a. indecl* (*G i G a. A* *kilkadziesiąt*) (5).

Składnia orzeczenia *zawsze w sg (n):* *kilkadziesiąt jest, było* (8).

Zawsze w składni rzędu (cum G pl a. sg coll) z rzeczownikiem przedmiotu liczonego.

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVII – XVIII w.

Zaimek liczebny nieokreślony; zastępuje jakąś liczbę od 20 do 90 (70) : *LibLeg* 11/134v; *wziąłeś zá tho kielkádzieśiąt wśi/ folwárkow/ zámkow/ ítáwow/ y młynow?* *KrowObr* 141; [*Skanderbeg*] *połłał fwego śiełtrzeńcá Amefę [...] ná zamek w kielkodzieśiąt koni* *BielKron* 243v; *Ták wiele ryb iełt w tey ziemi/ iż ná kilka dzieśiąt łokci ná zwyłz iáko domy kupy nákládáią ryb fuchych* *BielKron* 294v; *Mącz* 6b; *RejZwierc* 31; *MycPrz* II Cv; *Strum* K4v; *SkarŻyw* 582; *mufieli wyćiągnąć náząd [...] z nienágradzoná łzkodá y niełławá wieczná/ ták gwaltowney y wielkiey/ á próžney y dáremney dwu Krolow/ y kilkudziesiąt Xiążąt y wzyłtkiey Rzełze Niemieckiey wypráwy* *StryjKron* 432, 528; *ReszList* 163, 170 [2 r.]; *GórnRozm* F2v *marg*; *nie záłuiąc dla godności ták godnych ófob,* *kilkudziesiąt liter do tego dáć nágotowác* *JanNKar* D4; *Owo kielkádzieśiąt dułz ná wiátr połłał żywych* *KmitaSpit* B4v, B4; *VotSzl* B.

W połączeniach szeregowych (3): *KromRozm I* F; *KromRozm III* E2v; *Nuż ci co kielkádzieśiąt/ kilká fet/ tyśiąc złoty ch cudzoziemcowi da* *GrabPospR* N4.

Wyrażenia: »w kilkudziesiąt dni« = o umiejscowieniu w przyszłości (1): ludzie w żywoście matczynym/ aż w kilku dziesiąt dni/ bierzą doftátieczne wypełnienie miáry ciááá swego *NiemObr* 144.

»kilkadziesiąt lat« [w tym: o okresie trwania: *kilkadziesiąt* (1), *do kielkadziesiąt* (1), *przez kilkadziesiąt* (1), *w kilkadziesiąt* (1); o umiejscowieniu w przyszłości: *w kilkadziesiąt* (a. *kilkudziesiąt*) (7), *po kilkadziesiąt* (1); o umiejscowieniu (początku) w przeszłości: *przed kilkiemdziesiąt* (a. *kilkadziesiąt*) (2), *od kilkudziesiąt* (a. *kilkadziesiąt*) (2); *potym* (4), *po kim*, *po czym* (2)] (16): gdyż pirwey [mięso] niemogło trwać y dwu godzin bez załmierzenia, ale potym w nowolci zawždy było aż do kielkadziesiąt lat *BielŻyw* 123; *KromRozm I F*; *KromRozm III E2v*; Po Grzegorz Papieżu w kielkadziesiąt lath [...] było Concylium w Toletanie tzwarte *KrowObr* 233v, 30, 117v; *MycPrz II B4v*; *SkarJedn A4*; po kilkadziesiąt lat iáko go niewidział/ wślyżał głos Boży do siebie *SkarŻyw* 490; *CzechEp* 196; toż piśzą o Konstántynuśie wielkim/ ktory będąc w kilká dziesiąt lat Chryftyáninem/ dopiero ná śmiertelney pościeli ochrzcżony był. *NiemObr* 146, 58, 133 [2 r.]; iż przed kilkiemdziesiąt lat/ gdy Rzym był wypłundrowány/ wiele Rycerłkich ludzi [...] przed śmiercią się vpamiętywáli *ReszHoz* 139; *SarnStat* 474.

»miejsc kilkadziesiąt« (1): Ieft infżych mieyfc kilkadziesiąt/ ktorem był náznáczył *CzechEp* 160.

»kilkadziesiąt mil« [szyk 3 : 1] (4): *KrowObr* 113; á wypłynáwřzy ná morze y przypłynął przez kilká dziesiąt mil do iednego miááta *HistRzym* 121; *RejZwierc* 147v; *StryjKron* 155.

»kilkadziesiąt osob, ludzi« [szyk 2 : 1] (2 : 1): gdyż prze pożytki kilkadziesiąt osob wszytka Rzeczpospolita wielką szkodę a nieznośny ucisk cirpi. *Diar* 73; *BielKron* 447; *BielSpr* 61v.

»kilkadziesiąt złotych« (5): onego ná náuki s kilká dziesiąt złotych wypráwić/ áłbo s tylem ileby potrzebá było. *GliczKsiąż* M3, M2v; *GórnDworz* T5v; *Strum* N2v; *GrabPospR* N4.

Zestawienia liczebnikowe (11):

Spójnik „i” łączy setki i dziesiątki (1): y ośtátnie ná ośmym Zborze przed łtem y kilká dziesiąt lat/ mocnieię bárzo [...] z kościołem Rzymłkim ziednocżyli. *SkarJedn* A4.

Dziesiątki i jednostki (1): ták iż mu zá káżdym po kilkudziesiąt y kilku tyłięcy woysłká pobił *StryjKron* 652.

»kilkadziesiąt tyłięcy (a. tysiąc)« [w tym: *złoty* (2), *ludu* (1), *ich* = *ludzi* (2); *bez przydawki na oznaczenie pieniędzy* (3), *na oznaczenie ludzi* (1)] (10): I pláth łnich kilká dziesiąt tyłięcy złotyich kóždego roku wybierał? *KrowObr* 26; zebrałwřzy fie ich kilko dziesiąt thyliać/ biorą gwałtem w Rzymie *BielKron* 234v; *RejPos* 50v; Kilkádziesiąt tyłięcy podarzá kóřztuią *MycPrz I C3v*; *StryjKron* 652; *Paprup* K3; *ActReg* 111, 132; *GrabPospR* M4; Skilkádziesiąt tyłięcy/ woysłko łwe gotował. *KmitaSpit* B2v.

Szeregi: »jeden albo kilkadziesiąt« (1): A což yełłcze o złoty yeden áłbo kilkadziesiąt/ zápámyętałby fie podobno *GliczKsiąż* M2v.

»kilkadziesiąt abo (niż) kilka« [szyk 1 : 1] (2): Acz łnadz był przed tym ielłcze on łlawny/ y zacny Dunin herbu Lábęć kilká ábo kilka dziesiąt z ciołánego kámieniá Kościołow zmurował *GórnRozm* L4; *GostGosp* 58.

»kilkadziesiąt albo (i) sto« (2) : *RejZwierc* 111; tedy moželř w táki Stawek w łádzić ná odroft kilkadziesiąt kóp/ y do Stá kop. *Strum* P2.

Wyrażenia przyimkowe, w których przyimek podkreśla nieokreśloność, nie wprowadzając istotnej zmiany znaczeniowej: »do kilkadziesiąt« (1): Y miałem ią był tę wołą/ wżytkie/ ktorychem do kilkadziesiąt z rozmaitych Piárzow Papielkich zebrał y dowody y podobieńtwá/ ktorych/ Troycę fwoię pokázuiąc y wywodząc/ vżywáią/ teraz tu w tym *Epistomium* [...] wyftáwić. *CzechEp* 227.

»przez kilkadziesiąt« (2): *PaprUp* K3; Iakosz wielka część tei ziemie Inflanckiey, aprzez kilkadziesiąt zamkow W. X. Litewskie [...] wpołefyey swey miało. *ActReg* 41.

»z kilkadziesiąt« (2): Swiáttzy też to Obras Częłtochowfki/ do ktorego fie obiecuiecie y fkielkadziesiąt mil każdego roku biegáćie *KrowObr* 113; *ActReg* 132.

a. *W funkcji rzeczownej osobowej: kilkudziesięciu ludzi* (5) : do domu ich twoich biorą/ po kilkudziesiąt opátruiąc częłtuiąc/ vcząc/ dáruiąc *ReszList* 173.

W połączeniu z przymiotnikiem lub zaimkiem przymiotnym (3): Krol widząc onę ták wielką ftałość iego/ á vłtyfzawfzy iż iefzcze thákich kilkadziesiąt ieft/ wnet odciągnął od Rzymu *RejZwierc* 86v, 86v; *PaprUp* Ev.

W przeciwstawieniu: »jeden ... kilkadziesiąt« (1): yednę ołobe wżifci obierami/ á kilkadziesiąt tak potrzebnych zlecami yednemu do obierania *PaprUp* Ev.

Wyrażenia: »ich kilkadziesiąt« (1): Ledwo ich kilkadziesiąt co vćiekli z gárdły. *KmitaSpit* C.

»nas kilkadziesiąt« (1): bo nas ieft thákich kilkadziesiąt cochmy fie ná to fprzyfięgli *RejZwierc* 86v.

Cf **KILADZIESIĄT, KILKADZIESIĄTKROĆ**